

Микитюк П.П. стверджує, що фундатор інноваційної теорії Й.Шумпетер розглядав інновацію в динаміці, тобто як інноваційний процес, а саме: “виготовлення нового продукту, а не “новий” продукт; упровадження нового методу, а не “новий метод”; освоєння нового ринку...; отримання нового джерела сировини...; проведення реалізації...” [5, с.11].

За Федоренком В. інноваційний процес є більш об’ємне поняття, ніж інноваційна діяльність. Інноваційний процес – це сукупність етапів, стадій, дій, пов’язаних із появою ідеї, розробленням та виготовленням продукції, технології, що мають нові властивості, які більш ефективно задовільняють існуючі, чи нові потреби суспільства. А інноваційна діяльність – це комплекс практичних дій, спрямованих на використання науково-технічних результатів для отримання нових, або покращення існуючих [6, с.279].

Інноваційний процес та інноваційна діяльність, як вважає М.Йохна, за своїм змістом, дещо різняться. Інноваційний процес є ширшим поняттям, ніж інноваційна діяльність. Він охоплює всі стадії створення новинки: від ідеї до конкретного продукту, технології або послуги, які використовуються у господарській практиці; всі етапи життєвого циклу інновацій, включаючи її дифузю (лат. diffusio – проникнення) у нові умови чи місця застосування. А інноваційна діяльність полягає в діях людей, спрямованих на створення чи впровадження інновації на певній стадії інноваційного процесу [4,с.14-15]. Отже, особливістю інноваційного процесу є те, що він не завершується фактом реалізації інноваційного продукту чи технології на практиці, оскільки під час практичного використання інновація продовжує досліджуватися, удосконалюватися, набувати нових споживчих властивостей.

Література

1. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження / С.В.Мочерний / - Львів:Світ, 2001. – 416с.
2. Сазонець І.Л. Інвестування. Підручник./ І.Л.Сазонець, В.А.Федорова – К.: Центр учбової літератури, 2011,-312с.
3. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: Навч. Посіб. / Д.М.Черваньов – К.; Знання-Прес, 2003.-622с.
4. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності/ М.А.Йохна, В.В.Стадник. К.:Видавничий центр “Академія”,2005,-400с.
5. Микитюк П.П., Інноваційна діяльність: Навч.пос. [для студ.вищ.навч.закл.] / П.П.Микитюк, Б.Г.Сенів – К.:Центр учбової літератури, 2009.- 392с. ISBN 978-966-364-804-0
6. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності: Навч.посіб./ [Федоренко В.Г., Степанов Д.В., Денисенко М.П., Уткін О.Ф., Степанова В.В.,Федоренко С.В.] / За науковою редакцією В.Г.Федоренко.- К.: Алерта, 2004.- 431с.
7. Іванишин В.В. Інноваційне забезпечення оновлення техніко-технологічної бази підприємств АПК / В. В. Іванишин // Економіка АПК. – 2010. - № 1. – С. 128-133.

Ольга Глібо
аспірант,
Житомирський національний агроекологічний університет,
м. Житомир

ЛОГІСТИЧНІ ВИТРАТИ ЯК КРИТЕРІЙ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

За сучасних умов ведення бізнесу зовнішнє середовище вітчизняних харчових

підприємств характеризується високою конкуренцією, нестійкістю та невизначеністю. Все це зумовлює появу нових, сучасних механізмів управління діяльністю підприємства, таких як логістика.

Логістичні механізми управління полягають в ефективній організації і управлінні матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками в загальній системі діяльності підприємства. Як відомо, ефективність діяльності суб'єкта господарювання як економічний показник визначається на основі двох параметрів, складових ефективності – загального результату його діяльності (зазвичай прибутку) та сукупних витрат [1, с. 88]. Отже, мінімальне значення сукупних логістичних витрат є критерієм ефективності логістичної діяльності підприємства.

Формування на підприємствах логістичних систем та впровадження у практику управління принципів логістики призвели до виникнення в економіці нового терміну – “логістичні витрати”. Вчений А. Окландер розглядає логістичні витрати, як витрати, що пов'язані з рухом та зберіганням товарно-матеріальних цінностей, починаючи від вибору постачальника і закінчуючи доставкою готової продукції і обслуговуванням споживача [2, с. 23].

Логістичні витрати на підприємствах зазвичай складають 5-35 % від обсягу продажів залежно від виду бізнесу, географічного масштабу діяльності і співвідношення вагових і цінових характеристик матеріальних ресурсів та готової продукції. Витрати на логістику, як правило, складають одну з найбільших статей витрат, пов'язаних з веденням бізнесу, поступаючись лише витратам на сировину та матеріали у виробництві або собівартості реалізованої продукції в гуртовій і роздрібній торгівлі [3, с. 36].

Аналіз структури логістичних витрат показує, що найбільшу частку в них займають витрати на управління запасами (20-40 %), транспортні витрати (15-35 %), витрати на адміністративно-управлінські функції (9-14 %) [4, с. 241].

Узагальнюючи дослідження науковців з питань логістики, а також функціонування українських підприємств логістичні витрати можна класифікувати за низкою ознак:

- за фазами виробничо-господарського процесу – витрати, пов'язані з постачанням; витрати, пов'язані з виробництвом; витрати, пов'язані зі збутом;
- за відношенням до системи логістики – внутрішні та зовнішні витрати;
- за характером логістичних операцій – прямі і непрямі витрати;
- за характером змінності – умовно-постійні та умовно-змінні витрати;
- за аналітичними рахунками витрат – матеріальні витрати; амортизація; відрахування на соціальні заходи; витрати на оплату праці та інші витрати;
- за функціями логістики – витрати на транспортування; складування; пакування; витрати на управління запасами; витрати на обслуговування замовлення; витрати на обслуговування споживача.

Варто відмітити, що значення логістичних витрат як показника ефективності логістичного управління висуває необхідність їх якісного обліку та аналізу. Специфіка обліку логістичних витрат полягає: по-перше, в необхідності виявлення всіх витрат, пов'язаних з конкретними логістичними процесами (принцип тотальних витрат); по-друге, в угрупованні витрат не за підрозділами підприємства, а в залежності від робіт і операцій, перетворюючих ресурси [1, с. 91].

Щодо сучасних методів аналізу логістичних витрат, то найбільш поширеними в даний час з них є: вартісний аналіз витрат; бенчмаркінг структури логістичних витрат; метод запланованих витрат та інші.

Таким чином, можна зробити висновок, що за сучасних економічних умов проблема підвищення економічної ефективності діяльності вітчизняних підприємств може бути вирішена завдяки впровадженню механізмів логістики в структуру управління підприємством. Ефективне логістичне управління досягається за умов

мінімізації сукупних логістичних витрат підприємства, що охоплюють сфери виробництва, постачання та збуту.

Література

1. Ткачова А. В. Логістичні витрати як критерій оптимізації логістичного управління / А. В. Ткачова // Наукові праці ДонНТУ. – 2009. - № 36-2. – С. 88-93.
2. Окландер А. М. Логістична система підприємства: Монографія / М. А. Окландер. – Одеса: Астропринт, 2004. – 312 с.
3. Козлов Д. Что? Как? Зачем? / Д. Козлов, Ю. Мельников // ДиЛ. – 2003. – № 1. - С. 36-38.
4. Лотиш О. Управління логістичними витратами на підприємстві / О. Лотиш // Економічний аналіз. – 2008. - № 2 (18). – С. 240-243.

Мар'яна Голик

аспірант,
Університет банківської справи НБУ,
м. Київ

КРЕДИТНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Кредит завжди був і залишається важливим важелем у стимулюванні розвитку виробництва і являє собою економічні відносини з приводу зворотного руху позиченої вартості. Кредит забезпечує трансформацію грошового капіталу в позичковий і виражає стосунки між кредитором і позичальником [2, с. 108].

Отже, сутність категорії кредиту можна визначити так: кредит — це економічні відносини, що виникають між кредитором і позичальником з приводу мобілізації тимчасово вільних коштів та використання їх на умовах повернення й оплати [3, с. 210].

Окремі теоретичні аспекти сутності банківського кредитування дістали висвітлення у працях вітчизняних науковців, серед яких варто виділити Герасимовича А.М., Васюренко О.В., Кіндрацьку Л.М., І.М. Парасій – Вергуненко.

У структурі активних операцій банку традиційно найбільшу питому вагу мають кредитні операції. Кредитні операції — це найбільш ризикований вид операцій банку. Крім того у структурі доходів найбільшу питому вагу у банківських установах займаються саме доходи від кредитних операцій.

Якщо проаналізувати фінансовий результат банків за 3 квартали 2009 року із аналогічним періодом за 2008 рік, то можна побачити, що суттєво знизився чистий прибуток банківських установ. Проведений аналіз звітів про фінансові результати показав динаміку зростання такої статті витрат як чисті витрати на формування резервів, внаслідок збільшення якої відбулося зменшення суми чистого прибутку, а в окремих випадках призвело і до виникнення чистого збитку банку.

З наведеної ситуації видно, що в період настання економічної кризи в Україні, ті види кредитів, які вже існували на ринку банківських послуг, не були спроможними принести банківським установам прибуток від здійснених операцій.

Одним із таких видів кредитування є впровадження документарного кредитування в Україні.

У зарубіжній економічній літературі [5, с. 87] документарне кредитування розглядають як безресурсну форму кредитування із застосуванням таких банківських інструментів, як банківські гарантії та документарні акредитиви. Ці послуги, які за своєю суттю мають кредитний характер, набули широкого застосування в